

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Географија 1, уџбеник за први разред гимназије, на хрватском језику и писму, аутора др Рајка Голића, др Дејана Шабића и др Снежане Вујадиновић, издавача Нови логос д.о.о. Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник - *Geografija 1, udžbenik za prvi razred gimnazije*, превод уџбеника истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача Нови логос д.о.о. Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00363/2018-03 од 01.03.2029. године.

Уџбеник обухвата дванаест тематских целина: Основе физичке географије; Облик, димензије и кретања Земље; Еволуција географског омотача; Грађа Земље; Рељеф; Атмосфера; Хидросфера; Биосфера; Геонаслеђе; Речник појмова; Литература; Решења тестова.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- На 3. стр. у другом пасусу где се наводе поглавља, под реним бројем 9, уместо речи Geonalijeđe, написати реч Geonaslijeđe.
- На 4. стр. први наслов у VI. тематској целини треба исправити у Atmosfera i njezina obilježja.
- На 8. стр. под првом тачком реч njene треба исправити у njezine.
- На 10. стр. у тексту на рубу странице треба ставити болд на реч Monitoring.
- На 10. стр. под бројем 1. треба скинути италики са речи monitoring.
- На 10. стр. под бројем 2. реч podaci треба исправити у podatci.
- На 11. стр. у 3. задатку треба скинути италики са речи Monitoring.
- На 12. стр. у тексту на рубу странице треба ставити болд на реч Digitizer, а у самом тексту на реч GIS.
- На 12. стр. у задњој реченици првог пасуса, у шестом реду у другом пасусу, у тексту с плавом подлогом под 1. реч podaci треба исправити у podatci.
- На 12. стр. прву реч у задњем пасусу треба исправити у Podatci.

- На 13. стр. у тексту под другом цртом реч Podaci треба исправити у Podatci.
- На 15. стр. у другој реченици трећег задатка реч Podaci треба исправити у Podatci.
- На 16. стр. у другој реченици петог задатка реч podaci треба исправити у podatci.
- На 21. стр. на слици и у табели треба избрисати тачку у бројевима који значе стотину или хиљаду: 40 008, 40 007, 12 756, 12 714, 6 371... исту грешку треба исправити и на 22., 23., 24., 29., 40., 44., 45., 52., 53., 54., 64., 66., 67., 71. и на свим осталим страницама на којима се ова грешка појављује.
- На 23. стр. у 1. задатку у другом реду текста реч njenu треба исправити у njezinu.
- На 25 стр. у седмом реду другог пасуса реч vrijeme треба исправити у vremena.
- На 25. стр. у петом реду четвртог пасуса реч sjeku треба исправити у sijeku.
- На 30. стр. на слици реч ljetnji, jesenji треба исправити у ljetni, jesenski.
- На 32. стр. на слици на рубу странице реч ljetnji треба исправити у ljetni.
- На 34. стр. на средини четвртог пасуса реч nedostaci треба исправити у nedostatci.
- На 38. стр. у тексту под првом тачком реч njena треба исправити у njezina.
- На 42. стр. у петом реду првог пасуса реч postepenim треба исправити у postupnim.
- На 42. стр. у другом реду трећег пасуса треба исправити наводнике у „...“
- на 42. стр. у предзадњем пасусу почетак друге реченице треба исправити у U arhaiku su nastale jezgre...
- На 43. стр. у четвртом реду првог пасуса треба исправити наводнике у „...“
- На 44. стр. у четвртом реду задњег пасуса реч mesojedi треба исправити у mesožderi.
- На 45. стр. у четвртом реду првог пасуса реч biljojedi треба исправити у biljožderi.
- На 45. стр. у трећем реду од доле у задњем пасусу реч preci треба исправити у pretci.
- На 45. стр. у последњем тексту на рубу странице реч biljojedi треба исправити у biljožderi.
- На 46. стр. у првом тексту у трећем реду од доле реч preci треба исправити у predci.
- На 47. стр. у 10. задатку под d) реч mesojedi треба исправити у mesožderi.
- На 51. стр. последњу реченицу другог пасуса треба исправити у: Na granicama zemljinih slojeva brzina kretanja valova može se znatno promijeniti i te granice se nazivaju diskontinuiteti.

- На 51. стр. у другом реду четвртог пасуса реч нјеној треба исправити у нјезиној.
- На 51. стр. у другом реду петог пасуса реч нјеној треба исправити у нјезиној.
- На 51. стр. у трећем реду последњег пасуса реч нјеног треба исправити у нјезиног.
- на стр. 54. у 2. задатку почетак друге реченице треба исправити у:
Zemljina jezgra se dijeli na:
- На 55. стр. у првом реду првог пасуса реч спојеви треба исправити у спојеве.
- На 58. стр. у трећем реду задњег пасуса реч остаци треба исправити у остаци.
- На 59. стр. почетак задње реченице треба исправити у: Znanstveno područje koje se bavi...
- На 62. стр. крај прве реченице у првом пасусу треба исправити у ...taj postupak naziva se **kolizija**.
- На 67. стр. у предзадњем реду текста реч Gjilanu треба исправити у Gnjilanu.
- На 68. стр. у 3. задатку прву реч Ispunite треба исправити у Ispuni.
- На 69. стр. у 3. задатку прву реч Podcrtajte треба исправити у Podcrtaj.
- На 69. стр. у 3. задатку у другој реченици реч Ostaci треба исправити у Ostatci.
- На 69. стр. у 5. задатку прву реч Podcrtajte треба исправити у Podcrtaj.
- На 69. стр. у 6. задатку прву реч Povežite треба исправити у Poveži.
- На 71. стр. у реченици изнад табеле реч rodaci треба исправити у podatci.
- На 72. стр. у тексту на рубу странице у деветом реду реч rgi треба исправити у prva.
- На 72. стр. у рубрици GEOKNJIŽNICA реч Pronađite треба исправити у Pronađi.
- На 72. стр. треба ставити болд на речи kontinentalni odsjek.
- На 73. стр. у 4. задатку прву реч Unesite треба исправити у Unesi.
- На 73. стр. у 5. задатку у првој реченици реч unesite треба исправити у unesi.
- На 75. стр. у првом реду текста треба исправити наводнике у „...“
- На 76. стр. у трећем реду петог пасуса реч snježnica треба исправити у sniježnica.
- На 76. стр. у петом реду петог пасуса речи volumen, volumena треба исправити у obujam, obujma.

- На 76. стр. болдовану реч у шестом пасусу **prozorci** треба исправити у **prirodni mostovi**.
- На 76. стр. у тексту на рубу странице текст испод друге слике Prozorac треба исправити у Prirodni most
- На 77. стр. у петом реду првог пасуса реч tla треба исправити у tala.
- На 79. стр. у рубрици Геофокус, у упитној реченици, уместо речи klizišta, потребно је написати реч odroni.
- На 80. стр. у предзадњем реду текста реч rječica треба исправити у rječica.
- На 82. стр. у првом пасусу испод слике у трећем реду реч stepeništa треба исправити у stubišta.
- На 82. стр. у првом пасусу испод слике у петом реду реч usjecanjem треба исправити у usijecanjem.
- На 82. стр. у другом пасусу испод слике **Fluvijalna površ** треба исправити у **Fluvijalna zaravan**.
- На 82. стр. у другом пасусу у тексту испод слике реч razvodnicama треба исправити у vododijelnicama.
- На 82. стр. у последњем пасусу **Poplavne ravnice** треба исправити у **Naplavne ravni**.
- На 82. стр. задњу реч у предзадњем пасусу ravnice треба исправити у ravni: ...aluvijalne ravni.
- На 83. стр. текст на другој слици није преведен (Delta Nila).
- На 83. стр. почетак реченице у шестом реду првог пасуса треба исправити у Primjeri takvih ada nalaze se na ušćima...
- На 83. стр. у рубрици KLJUČNE RIJEČI I POJMOVI fluvijalna površ, poplavne ravnice треба исправити у fluvijalna zaravan, naplavne ravni.
- На 85. стр. у првом пасусу у трећем реду **krški reljef** треба исправити у **reljef u kršu**.
- На 85. стр. у другом пасусу почетак последње реченице треба исправити у Osim ugljikovim dioksidom...
- На 85. стр. почетак последње реченице треба исправити у Nazivaju ih i dolovima jer se na dnu...
- На 86. стр. у првом пасусу **Krška polja** треба исправити у **Polja u kršu**.
- У тексту испод прве слике и на другој слици krško polje треба исправити у polje u kršu.

- На 86. стр. у првом реду задњег пасуса реч nakit треба исправити у ukrasi.
- На 86. стр. у последњем пасусу, треба ставити болд на речи speleologija и Jame.
- На 87. стр. у петом реду првог пасуса реч snježnice треба исправити у sniježnice.
- На 87. стр. у другом пасусу у осмом реду stopove треба исправити у stropove
- На 87. стр. у последњем пасусу **Špiljski nakit** треба исправити у **Špiljski ukrasi**
- На 88. стр. текст испод слике није преведен.
- На 88. стр. почетак треће реченице треба исправити у Brzina kojom rastu špiljski ukrasi ovisi o količini vode...
- На 88. стр. у рубрици KLJUČNE RIJEČI I POJMOVI krško polje, špiljski nakit треба исправити у polje u kršu, špiljski ukrasi.
- На 91. стр. у задњем реду текста реч ropovo треба исправити у ponovno.
- На 96. стр. у последњој реченици првог пасуса реч izmjenjen треба исправити у izmijenjen.
- На 97. стр. у тексту испод слике на рубу странице реч aerodroma треба исправити у zračne luke.
- На 101. стр. у другом реду реч njenim треба исправити у njezinim.
- На 101. стр. под петом цртом у предзадњем реду реч dospje треба исправити у dospije.
- На 101. стр. у предзадњем реду реч rasprostranjenost треба исправити у rasprostranjenost.
- На 102. стр. у другом реду реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 102. стр. у трећем реду реч volumena треба исправити у obujma.
- На 102. стр. у првом реду другог пасуса реч pretežno треба исправити у pretežito.
- На 102. стр. у трећем пасусу у другом реду реч sagorjevanja треба исправити у sagorijevanja.
- На 102. стр. у првом реду четвртог пасуса реч njen треба исправити у njezin.
- На 102. стр. у другом реду петог пасуса реч podrijetlom треба исправити у rodrijetlom.
- На 104. стр. у првом реду предзадњег пасуса реч postepeno треба исправити у postupno.

- На 104. стр. у другом реду предзадњег пасуса реч *vakuumom* треба исправити у *vakumom*
- На 104. стр. у последњем реду реч *veliki* треба исправити у *velik*.
- На 107. стр. у првој реченици другог пасуса реч *njena* треба исправити у *njezina*.
- На 107. стр. у последњем реду треба додати размак између речи *kratkim valnim*.
- На 108. стр. у трећем реду треба ставити болд на реч **albedo**.
- На 109. стр. у другом реду предзадњег пасуса реч *njenu* треба исправити у *njezinu*.
- На 109. стр. у осмом реду предзадњег пасуса реч **izračivanje** треба исправити у **zračenje**.
- На 110. стр. у првом реду реч *njenog* треба исправити у *njezinog*.
- На 110. стр. у шестом реду другог пасуса *S porastom* треба исправити у *Porastom*.
- На 111. стр. у десетом реду другог пасуса део реченице *...ovisno od instrumenta...* треба исправити у *...ovisno o instrumentu...*
- На 111. стр. у једанаестом реду другог пасуса почетак реченице треба исправити у *Točnost mjerenja ovisi o vizualnoj procjeni...*
- На 111. стр. у дванаестом реду другог пасуса реч *podaci* треба исправити у *podatci*.
- На 112. стр. у последњем реду четвртог пасуса реч *nedostaci* треба исправити у *nedostatci*.
- На 112. стр. у шестом реду последњег пасуса крај реченице *od vrste i osobina podloge* треба исправити у *o vrsti i osobini podloge*.
- На 113. стр. у шестом реду првог пасуса део реченице *...od Sunčevog toplinskog zračenja, već posredno, prenosom topline od zagrijanog tla,...* треба исправити у *...Sunčevim toplinskim zračenjem, već posredno, prenosom topline zagrijanog tla,...*
- На 113. стр. у осмом реду у првом пасусу реч *redovno* треба исправити у *redovito*.
- На 113. стр. у дванаестом реду првог пасуса реч *postepeno* треба исправити у *postupno*.
- На 113. стр. у последњем реду другог пасуса реч *njenog* треба исправити у *njezinog*.
- На 113. стр. под трећом стрелицом у тексту на рубу странице болдован текст треба исправити у *Godišnja amplituda temperature*.
- На 115. стр. у првом реду последњег пасуса реч *podacima* треба исправити у *podacima*.

- На 115. стр. у рубрици KLJUČNE RIJEČI I POJMOVI реч израђивање треба исправити у зрачење.
- На 119. стр. у задњој реченици реч poslijedica треба исправити у posljedica.
- На 124. стр. у трећем реду трећег пасуса реч volumena треба исправити у обужма.
- На 124. стр. у другом реду презадњег пасуса реч volumenu треба исправити у обужми.
- На 124. стр. у трећем реду предзадњег пасуса реч volumen треба исправити у обужам.
- На 129. стр. крај реченице у петом реду другог пасуса треба исправити у ...previše hladan da bi sadržavao puno vodene pare.
- На 129. стр. у првом реду пасуса испод слике део реченице ...u obliku vodenih kapljica s promjera... треба исправити у ...u obliku vodenih kapljica promjera...
- На 130. стр. у трећем и четвртном реду трећег пасуса реч prehladene треба исправити у pothladene.
- На 131. стр. у трећем реду трећег пасуса реч podrazumjeva треба исправити у podrazumijeva.
- На 137. стр. у последњем реду трећег пасуса треба уклонити италики са: willy-willies.
- На 140. стр. у петом реду првог пасуса реч rodaci треба исправити у podatci.
- На 140. стр. у уоквиреном тексту на крају странице у првом реду речи rodacima, rodaci треба исправити у podacima, podatci.
- На 140. стр. у уоквиреном тексту на крају странице у трећем реду реч bova треба исправити у plutača.
- На 141. стр. у последњем реду трећег пасуса реч njen треба исправити у njezin.
- На 141. стр. у последњем реду реч rodaci треба исправити у podatci.
- На 142. стр. у тексту испод прве слике на рубу странице реч romatranja треба исправити у rromatranja.
- На 145. стр. у првом реду реч израђивања треба исправити у зрачења.
- На 152. стр. у 4. задатку реч rodaci треба исправити у podatci.
- На 154. стр. у четвртном реду треба исправити наводнике у „...“
- На 159. стр. на синоптичкој карти уместо ћириличног слова Б, написати латиничним словима (B).
- На 160. стр. под трећом тачком реч njene треба исправити у njezine.

- На 167. стр. у тексту на рубу странице испод друге слике није преведена реч остало (ostalo).
- На 175. стр. на почетку прве реченице у другом пасусу болдоване речи **Freatska izdan** треба исправити у **Freatska temeljnica**.
- На 175. стр. у шестом и седмом реду другог пасуса реч izdani треба исправити у temeljnice.
- На 175. стр. у трећем пасусу у првом реду болдоване речи **Arteška izdan** треба исправити у **Arteška temeljnica**, у другом и шестом реду реч izdani треба исправити у temeljnice.
- На 175. стр у трећем реду четвртог пасуса реч izdanima треба исправити у temeljnicama.
- На 175. стр у седмом реду четвртог пасуса izdanske vode треба исправити у vode temeljnice.
- На 175. стр у петом реду петог пасуса izdanku vodu треба исправити у vodu temeljnice.
- На 175. стр у последњем реду izdanske vode треба исправити у vode temeljnice.
- На 175. стр. у тексту на рубу странице на првој слици freatska izdan, arteška izdan треба исправити у freatska temeljnica, arteška temeljnica.
- На 175. стр. у тексту на рубу странице испод прве слике текст треба исправити у Freatska i arteška temeljnica.
- На 175. стр. у тексту на рубу странице у предзадњем реду izdanske vode треба исправити у vode temeljnice.
- На 177. стр. у тексту на рубу странице у трећем реду реч њена треба исправити у њezina.
- На 178. стр. у рубрици KLJUČNE RIJEČI I POJMOVI реч izdan треба исправити у temeljnica.
- На 178. стр. у 1. задатку у првом и трећем реду реч izdan треба исправити у temeljnica.
- На 178. стр. у 3. задатку под b) задњу реч karstu треба исправити у kršu.
- На 180. стр. у првом, трећем, четвртом и шестом реду четвртог пасуса реч razvodnice треба исправити у razdjelnice.
- На 180. стр. у првом реду петог пасуса реч razvodnicama треба исправити у razdjelnicama.

- На 180. стр. у седмом реду петог пасуса реч *razvodnice* треба исправити у *razdjelnice*.
- На 181. стр. у двасесетом реду другог пасуса реч *stielja* треба исправити у *malč*.
- На 181. стр. у двасесет и трећем реду другог пасуса речи *gijeđe, izdan* треба исправити у *gjeđe, temeljnica*.
- На 181. стр. у тексту на рубу странице у трећем реду реч *razvodnicu* треба исправити у *razdjelnicu*
- На 182. стр. у рубрици **KLJUČNE RIJEČI I POJMOVI** реч *razvodnica* треба исправити у *razdjelnica*.
- На 182. стр. у 3. задатку под а) реч *razvodnice* треба исправити у *razdjelnice*.
- На 182. стр. у 3. задатку под б) реч *razvodnici* треба исправити у *razdjelnici*.
- На 182. стр. у 3. задатку под б) реч *vododjelnica* треба исправити у *vododijelnica*
- На 184. стр. у деветом реду првог пасуса реч *ostaci* треба исправити у *ostatci*.
- На 188. стр. у деветом и десетом реду трећег пасуса реч *aljaski* треба исправити у *aljaški*.
- На 188. стр. у једанаестом реду трећег пасуса реч *ledenječkih* треба исправити у *ledenjačkih*.
- На 192. стр. у четвртом паусу треба ставити болд на реч *poplave*.
- На 195. стр. у предзадњем реду 8. задатка реч *Šta* треба исправити у *Što*.
- На 200. стр. у тексту на рубу странице у другом уоквиреном тексту реч *šta* треба исправити у *što*.
- На 203. стр. у тексту изнад последње слике у тексту на рубу странице реч *stelja* треба исправити у *malč*.
- На 203. стр. у тексту испод последње слике у тексту на рубу странице реч *Stijelja* треба исправити у *Malč*.
- На 204. стр. у четвртом реду трећег пасуса *krških polja* треба исправити у *polja u kršu*.
- На 205. стр. у четвртом и петом реду четвртог пасуса реч *biljojeda* треба исправити у *biljoždera*.
- На 205. стр. у петом реду четвртог пасуса реч *mesojeda* треба исправити у *mesoždera*.
- На 219. стр. у првом пасусу треба ставити болд на реч *planinskih pašnjaka*.

- На 229. стр. у последњем пасусу треба ставити болд на nacionalni park, мјерата zaštite као у уџбенику на српском језику.
- На 238. стр. у петом задатку потребно је извршити поравнавање друге колоне.
- На 239. стр. у 3. задатку реч Šta треба исправити у Što.

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.